

ADÓZÁSI KÉZIKÖNYVEK

**A TEHERFUVAROZÁS
ADÓJOGI KÖRNYEZETE**

Budapest, 2021

Szerzők:

Fekete Antal

Vincze Péter

Vira Sándor

Sorozatszerkesztő:

Kökényesiné Pintér Ilona

Kézirat lezárva: 2021. szeptember

ISBN 978-963-638-618-4

ISSN 2416-2310 (*Tanácsadói könyvek*)

ISSN1788-0165 (*Adózási kézikönyvek*)

Kiadja a SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt.
Felelős kiadó: Sarkadi-Nagy András a SALDO Zrt. vezérigazgatója
A SALDO Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

© A Saldo Kiadó valamennyi kiadványa szerzői jogvédelem alatt áll.
E kiadvány bármely részének sokszorosítása, bármilyen adatrendszerben való
tárolása (papír, elektronikus stb.) a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül tilos!

TARTALOMJEGYZÉK

I. ÁRUFUVAROZÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ ÁFASZABÁLYOK	5
1. Teherfuvarozás és járulékos elemeinek teljesítési helye	5
1.1 Adóalanyok részére nyújtott fuvarozási szolgáltatás teljesítési helye.....	6
1.1.1 Megrendelő jogállása.....	7
1.1.2 Gazdasági célú letelepedés meghatározásának jelentősége.....	9
1.2 Nem adóalanyok részére nyújtott fuvarozási szolgáltatás teljesítési helye	10
1.3 A teherfuvarozás teljesítési helye összefoglalva táblázatos formában	12
2. A fuvarozási szolgáltatás adóalapja	13
2.1 A fuvarozáshoz kapcsolódó szankciós jellegű tételek	14
3. Adómérték	16
3.1 Nemzetközi fuvarozáshoz kapcsolódó adómentesség.....	17
4. Adófizetésre kötelezett személy	19
5. Bizonylatolási szabályok	21
5.1 Számla kötelező tartalmi elemei.....	22
5.2 A fuvarozási szolgáltatás teljesítési időpontja	23
6. Bevalláshoz kapcsolódó kérdések	26
6.1 Adóalap forintban történő meghatározása	27
7. A fuvarozáshoz kapcsolódó költségek áfalevonása belföldön, külföldön	28
7.1 A fuvarozáshoz kapcsolódó áfalevonás sajátosságai belföldön	28
7.2 Áfavisszaigénylés külföldről.....	29
II. KÉRDÉSEK-VÁLASZOK A FUVAROZÁSI TEVÉKENYSÉG ADÓZÁSÁVAL KAPCSOLATBAN	32
III. ELEKTRONIKUS KÖZÚTI ÁRUFORGALMI ELLENŐRZŐ RENDSZER	42
III/A. A TÖRVÉNYI SZABÁLYOZÁS	42
1. Az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszerhez kapcsolódó kötelezettségek	42
2. A bejelentés módosítása az EKÁER szám lezárását követően	44
3. A bejelentés módosítása esetén fizetendő pótlék.....	44
4. Bejelentés hiánya, vagy téves bejelentés esetén mulasztási bírság.....	45
III/B. A VÉGREHAJTÁSI RENDELET SZABÁLYAI	46
1. Értelmező rendelkezések	46
2. A bejelentési kötelezettség.....	47
3. A bejelentésre kötelezett.....	48
4. Bejelentés hiányában is folytatható (mentesülés a bejelentési kötelezettség alól).....	49

5. Az útszakasz-mentesítés szabályai	50
6. Az EKÁER szám megállapítása érdekében bejelentendő adatok.....	51
7. A nyilvántartásba vétel szabályai.....	53
8. A változásbejelentés szabályai	55
9. Az önkéntes bejelentés szabályai.....	55
10. Az egyszerűsített bejelentés szabályai	56
11. A biztosítékra vonatkozó szabályok.....	56
12. A biztosíték kezelése, mértékének meghatározása	59
13. A garancia formájában nyújtott biztosíték	60
14. Adatbiztonság és tájékoztatás	62
IV. BIREG.....	63
1. A jogszabály	63
2. Milyen fuvarozási tevékenységre vonatkozik a BIREG kötelezettség.....	65
3. A fuvarozási engedélyek.....	66
4. A fuvarozási szolgáltató kötelezettségei.....	68
5. A rakodóhelyek (fel/lerakodás) kötelezettségei.....	68
6. Az EKÁER és BIREG összevetése	70
V. KOCKÁZATOK	71
1. Az általános forgalmi adó levonási joga, ha egyetemleges felelősséggel fizette meg a közterhet a fuvarozó vállalkozás	71
2. Harmadik országos illetőségű fuvarszközzel végzett Közösségen belüli fuvarozással a vámjog megsértése.....	73
3. Objektív felelősség jövedéki jogsértő ügyben a fuvarozónál	75
4. Fuvarozó és alfuvarozó (alvállalkozó) felelőssége vámjogsértés esetén	79
5. A járművezető felelőssége menetíró készülék vezetésével kapcsolatos jogsértés esetén.....	82

I. ÁRUFUVAROZÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ ÁFASZABÁLYOK

A nemzetközi áruszállítás a világgazdaság egyik alapvető működési feltétele. Az országon belüli és az országhatárt átívelő áruszállítás zökkenőmentes lebonyolítása mind a nagyvállalati, mind pedig a kisvállalati szektor, illetve a kereskedelmi lánc egyes szereplőinek alapvető érdeke. Az áruszállítás és a logisztika az elmúlt évtizedekben nemzetgazdasági szinten is jelentős volument képviselő iparággá nőtte ki magát Magyarországon. A hazai teherfuvarozók és fuvarszervező vállalkozások nemcsak belföldön, hanem nemzetközi viszonylatban is meghatározó fuvarozási tevékenységet végeznek.

A fuvarozási tevékenységnek természetes velejárója, hogy a mind a szolgáltatás nyújtója, mind pedig a szolgáltatás igénybe vevője tisztában legyen annak áfajogi következményeivel is. Továbbá a fuvardíj meghatározása során annak áfahatását is érdemes feltérképezni.

E részben összefoglaljuk azokat az áfaszabályokat, melyek a fuvarozási és fuvarszervezői tevékenységhez kapcsolódnak. Bemutatásra kerülnek a fuvarozáshoz kapcsolódó teljesítési hely szabályok. A teljesítési helyre vonatkozó áfaszabályokon belül ismertetésre kerülnek az adóalanyok, illetve a nem adóalanyok részére nyújtott fuvarozási szolgáltatások teljesítési hely szabályai. A fuvarozási szolgáltatás teljesítési hely szabályinál részletesen ismertetésre kerül a gazdasági célú letelepedés fogalma, illetve segítünk eligazodni a teljesítési hely meghatározásában abban az esetben, amikor a szolgáltatást igénybe vevő adóalany a székhelyétől eltérő több államban is telephellyel rendelkezik.

Áttekintjük a szolgáltatás adóalapjának meghatározására, valamint az adófizetésre kötelezett személyre vonatkozó szabályokat. Részletesen ismertetésre kerülnek az általános szabályok szerint adózó és az adómentes fuvarozási szolgáltatások, valamint szétválasztjuk az adómentes és az Áfa tv. területi hatályán kívüli szolgáltatásokat. Végül meghatározásra kerülnek a fuvarozási szolgáltatáshoz kapcsolódó számlázást és az áfabevallást érintő szabályok.

1. Teherfuvarozás és járulékos elemeinek teljesítési helye

Egy ügylet áfajogi következményeit az Áfa tv. személyi, tárgyi, területi és időbeli hatályának tükrében kell vizsgálni.

Röviden összefoglalva: az Áfa tv. rendelkezéseit a belföldön teljesített ellenérték fejében történő termékértékesítésekre, szolgáltatásnyújtásra kell alkalmazni, amelyeket adóalanyok teljesítenek. Továbbá az Áfa tv. rendelkezéseit kell alkalmazni az ellenérték fejében történő közösségi termékbeszerzés esetén, valamint a termékimporthoz kapcsolódóan is.

II. KÉRDÉSEK-VÁLASZOK A FUVAROZÁSI TEVÉKENYSÉG ADÓZÁSÁVAL KAPCSOLATBAN

A fuvarozással az a szerb vállalkozás bíz meg, aki Magyarországról Szerbiába fuvaroztatja a mezőgazdasági terméket. A szerb megbízó felé kiállíthatom-e adómentesen a számlát?

Ha a szerb vállalkozó a szállítás megrendelője, akkor a magyar fuvarozó teljesítésnek a helye az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése alapján a megrendelő gazdasági letelepedése. Mivel a szerb vállalkozónak Szerbiában van a székhelye, így a fuvarozás teljesítési helye Szerbia lesz. Az fuvarozás ennek következtében nem tartozik az Áfa tv. 2. §-ban megfogalmazott alkalmazási hatály alá, így nyilván az ügyletre adómentességet sem állapíthat meg az Áfa tv. A szerb vállalkozó felé a számlát területi hatályon kívüli megjegyzéssel kell kiállítani, és az ellenértéket az áfabevallás tájékoztató adatai között kell szerepeltetni. Amennyiben Önöket a magyar exportőr bízna meg a fuvarozással, úgy felé kellene adómentes számlát kiállítani.

A fuvarozással német speditőr bíz meg. A fuvar Magyarországról indul és a célállomás Csehország. Hogyan kell számláznom a német speditőr felé, kell-e adószámot kérnem Németországban?

A fuvarozás teljesítési helyét a megrendelő adóalany gazdasági letelepedése határozza meg, nyilván akkor, ha a megrendelő adóalany minősül. Mivel a megrendelő Németországban letelepedett adóalany, így a teljesítési hely Németország az Áfa tv. 37. § (1) bekezdésének rendelkezése alapján. A magyar fuvarozó Németországban teljesít szolgáltatást, azonban nem kell a teljesítési helyen bejelentkeznie adóalanyként, mivel a megrendelő német speditőr lesz az adófizetésre kötelezett. A magyar fuvarozónak a számláját fordított adózás megjegyzéssel kell ellátnia. Felhívom a figyelmet, hogy nem területi hatályon kívüli megjegyzéssel, hanem fordított adózás megjegyzéssel kell a számlát ellátni, bár a területi hatályon kívüli megjegyzés helytálló és nem minősíthető hibának. Az ügylet ellenértékét a bevallás tájékoztató részben kell szerepeltetni, egyben az A 60-as adatszolgáltatásban is szerepeltetni kell.

A fuvarozással magyar vállalkozó bíz meg, a fuvarfeladat teljesítése során Kijevből kell Moszkvába szállítanom árut. Hogyan kell számláznom a magyar megrendelő felé? Adómentes-e a fuvar?

A fuvarozás teljesítési helyét az Áfa tv. 37. § (1) bekezdés szerint kell megállapítani, vagyis a szolgáltatások fő teljesítési szabálya alkalmazandó a fuvarozásra. Mindegy, hogy milyen relációban történik a fuvarozás, a teljesítési hely mindig a megrendelő

gazdasági letelepedése lesz, jelen esetben Magyarország. Mivel az ügylet teljesítési helye Magyarország és mentesítő szabály nem található rá az Áfa tv.-ben, így 27%-os áfával kell számlázni.

Magyar magánszemély bízza meg cégünket, hogy Németországból hazahozzuk a lerobbant motorkerékpárját. Milyen módon kell számlázni számára a teherfuvarozást? Meg kell-e belföldi és külföldi útszakaszra osztani a fuvar a számlán, milyen adókulccsal adózik a belföldi és a külföldi útszakasz?

A magánszemélynek, nem adóalanynak történő teherfuvarozásra különös teljesítési hely szabályt fogalmaz meg az Áfa tv. és egyben a HÉA Irányelv. Ha olyan teherfuvarozásról van szó, amelynek az indulási és érkezési helye két egymástól eltérő tagállam, úgy a teljesítési hely a fuvarozás indulási helye. Jelen esetben a fuvarozás Németországból indul, így a teljesítési hely Németország. A megrendelő magánszemély felé a számlát német áfa felszámításával kell kiállítani, azonban a számlázásra a magyar szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy e számlát nem kell jelenteni az online adatszolgáltatásban. Regisztrálnia kell a fuvarozó cégnek az OSS rendszerben. Negyedévente kell bevallani az adott szolgáltatás ellenértékét.

Az import fuvarozás adómentesnek minősül, ha a fuvar megrendelő személy minősül importőrnek és a fuvar értéke beépül az import áfa adóalapjába. Hogyan tudom megállapítani, hogy tényleg beépül-e a fuvar az import adóalapjába?

Alapvetően annak a ténynek a birtokában az importőr van, hogy beépítette-e a fuvar az import áfa adóalapjába, így csak és kizárólag tőle tudható meg a kérdésre a válasz. Kérdés azonban az, hogy tudnia kell-e a fuvarozónak, hogy az importőr beépítette-e az adóalapba a fuvarozás értékét, vagy szabálytalanul eljárva nem építette be? Az adómentességnek nem az a feltétele, hogy beépítették-e ténylegesen az adóalapba a fuvar értékét, hanem a jogszabály olyan módon fogalmaz a 93. § (2) bekezdésben, hogy akkor adómentes a fuvar, ha annak értéke beépül az import adóalapjába. Az Áfa tv. 75. § (1) bekezdés b) pontja szerint az első, illetve a második rendelkezési helyig tartó fuvarozás adóalapja beépül az import áfa adóalapjába. A szerző álláspontja szerint, ha az importőr nem építette be az import adóalapjába a fuvar értékét, úgy a hatóságnak az importőrnel kell ellenőrzés során az import áfaalapot és áfát terhelő különbözetként megállapítani, és a fuvarozónál az adómentesség nem vitatható el. Ezen eljárást arra alapozzuk, hogy a fuvarozás beépítése az adóalapba nem opció az importőrnel, hanem kötelezettség, vagyis, ha a fuvarozó adó felszámításával álltja ki a számlát, az nem ad jogalapot arra, hogy az importőr ne növelje a szállítással az import áfaalapot.

(7)¹⁶ A magyarországi felrakás helyén a feladó, a magyarországi lerakás helyén a címzett a CEMT engedéllyel vagy a 4. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott engedéllyel végzett fuvarozás esetén a BIREG rendszerben ellenőrzi a szállító által előzetesen feltöltött CEMT vagy Bilaterális engedély meglétét, továbbá, rögzíti a felrakás és a lerakás helyét, idejét, az árutovábbítási feladatot végző tehergépjármű kilométeróra-állását, továbbá feltölti a regisztrált fuvarfeladathoz tartozó fuvarlevelet (engedélykezelés) 1 évig megőrzi, valamint a hatóság kérésére bemutatja (engedélykezelés).

2. Milyen fuvarozási tevékenységre vonatkozik a BIREG kötelezettség¹⁷

Legcélszerűbb táblázatba foglalni azokat a fuvarozási viszonylatokat, amelyek szóba kerülnek a mindennapi gyakorlatban, és amelyekre vonatkozik – vagy nem – a kötelezettség.

Jármű honossága	Viszonylat (export-import)	Kötelezettség	Megjegyzés
Európai Unió tagállamából származó jármű (vontató)	Magyarország–bármely EU tagállam + Svájc + Egyesült Királyság	NINCS	loco és tranzit fuvarozásban sem
Európai Unió tagállamából származó jármű (vontató)	Magyarország–EU-n kívüli országok (azaz nem az előző csoportba tartozó)	VAN	3. országos fuvarozásnak minősül, azaz engedélyköteles
Európai Unió tagállamából származó jármű (vontató)	Magyarország–EU-n kívüli országok (azaz nem az előző csoportba tartozó)	NINCS	3. országos fuvarozás engedélymentessége esetén (ezt a két ország kétoldalú egyezménye tartalmazza)
3. országos fuvarozó	Magyarország–bármely ország vagy tranzit	VAN	engedélyköteles viszonylatok
3. országos fuvarozó	Magyarország–bármely ország vagy tranzit	NINCS	liberalizált, engedélymentes viszonylatoknál (ezt a két ország kétoldalú egyezménye)

¹⁶ 2021. július 1-jétől

¹⁷ Forrás: <https://bireg.gov.hu/info/hu/tajekoztato.html>

V. KOCKÁZATOK

A nemzetközi fuvarozás – akár szolgáltatásként, díj ellenében, akár saját számlásként végzett – sok kockázatot rejt magában. E fejezetben néhány olyan, a tevékenység végzésével, de nem kifejezetten a fuvarozási cél teljesítésével kapcsolatos ügyet mutatunk be, amelyekkel az Európai Bíróság foglalkozott, vagy olyat, amely a magyar Legfelsőbb Bíróság előtt zárult, és amelyek felhívják a figyelmet a fuvarozás bizonyos kockázataira; arra, hogy akár a fuvarozó cég, akár a gépkocsivezető kellő figyelmet tanúsítson a fuvarozás teljesítése során.

1. Az általános forgalmi adó levonási joga, ha egyetemleges felelősséggel fizette meg a közterhet a fuvarozó vállalkozás

Az alapeljárás

„2007. augusztus 23-án és 2008. április 10-én a DSV nevű dán szállítási és logisztikai vállalkozás főkötelezettként két közösségi külső árutovábbítási eljárást (a továbbiakban: árutovábbítási eljárások) kezdeményezett 148, illetőleg 703 csomag elektronikai árunak a koppenhágai (Dánia) szabad kikötőben található indító vámhivatal és a Jönköpingsben (Svédország) található rendeltetési vámhivatal közötti szállítása céljából. Az indító vámhivatalnak minősülő dán hatóságok az áruk fizikai ellenőrzése nélkül elrendelték azok kiadását, és az áruk rendeltetési vámhivatalnál történő bemutatásának határidejét 2007. augusztus 31-én, illetőleg 2008. április 31-én határozták meg.

A DSV mindkét esetben elszállította az árukat Jönköpingsbe, ahol azonban a címzett azok átvételét megtagadta. Következésképpen 2007. szeptember 4-én, illetőleg 2008. április 14-én a DSV ezeket az árukat visszaszállította a koppenhágai szabad kikötőbe anélkül, hogy azokat a jönköpingsi vagy a koppenhágai szabad kikötő vámhivatalánál bemutatták volna, és az árutovábbítási okmányokat érvénytelenítették volna.

A DSV azt állítja, hogy ugyanezt a 148 és 703 csomag elektronikai árut más elektronikai árukkal együtt 2007. szeptember 13-án, illetőleg 2008. április 17-én újból Jönköpingsbe szállították. A DSV e szállítások mindegyike esetében új árutovábbítási eljárást kezdeményezett, és azokra új árutovábbítási okmányokat állítottak ki, amelyek összesen 573 és 939 csomag elektronikai árura vonatkoztak. Ezen második árutovábbítási eljárást 2007. szeptember 13-án, illetőleg 2008. április 23-án szabályszerűen lezárták. A Skatteministeriet mindazonáltal vitatja azt a tényt, hogy a második árutovábbítási eljárás az első árutovábbítási eljárások tárgyát képező 148 és 703 csomag elektronikai árura is kiterjedt volna.

A danske told og skatteforvaltning (dán adó és vámhivatal központi hivatala) a Vámkódex 203. cikke – és másodlagosan e kódex 204. cikke – alapján az első, lezáratlan